

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02- 041/26-5688/2

Podgorica, 03.03.2026.godine

Za: **MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica**

gospodinu, Niku Gjelošaju, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta

Veza: Vaš akt br: 09-350/25-6587/3 od 20.02.2026. godine

Poštovani gospodine Gjelošaj,

Povodom *Predloga zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Ministarstvu finansija obratili ste se dopisom kojim se traži mišljenje Predlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta.

Shodno dostavljenom materijalu, predmetnim zakonom vrši se usklađivanje sa pravnom tekovinom EU. Nadalje, predloženim propisom unapređuje se infrastruktura, smanjuju se troškovi, povećava pokrivenost, omogućava se brža implementacija novih tehnologija i digitalna transformacija. Takođe, ostvara se prostor za obezbeđenje nižih cijena za krajnje korisnike, veću konkurenciju i bolju povezanost uz manji ekološki otisak.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Shodno dostavljenom Izveštaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju propisa nije potrebno obezbeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, kao i da sprovođenjem istog ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na Predlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

ZAKON
O KORIŠĆENJU FIZIČKE INFRASTRUKTURE ZA POSTAVLJANJE ELEKTRONSKIH
KOMUNIKACIONIH MREŽA VEOMA VELIKOG KAPACITETA*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se način pristupa i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta i pripadajuće opreme i koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture radi smanjenja troškova, kao i druga pitanja od značaja za korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta.

Fizička infrastruktura

Član 2

Fizička infrastruktura u smislu ovog zakona je bilo koji element mreže koji je namijenjen za smještanje drugih elemenata mreže, a koji nije aktivni element te mreže, kao što su cijevi, stubovi, vodovi, prostorije za nadzor, šahte, ormarići, antenske instalacije, tornjevi i stubovi, zgrade i ulazi u zgrade, krovovi zgrada i djelovi fasada, elementi saobraćajne i komunalne infrastrukture kao što su stubovi javne rasvjete, saobraćajni znaci, semafori, reklamni panoi, naplatna rampa, kao i autobuska stajališta i željezničke stanice i koja nije dio mreže i koja je u svojini ili koju kontroliše nadležni državni organ ili drugo pravno lice.

Fizičkom infrastrukturom, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatraju se kablovi, uključujući neosvijetljena optička vlakna, kao ni djelovi vodovodne mreže koja se koristi za snabdijevanje vodom namijenjenoj ljudskoj potrošnji u skladu sa zakonom.

Elektronska komunikaciona mreža

Član 3

Elektronska komunikaciona mreža je sistem prenosa, koji se zasniva na stalnoj infrastrukturi ili centralizovanom upravljačkom kapacitetu i obuhvata, ako je to primjenljivo, uređaje za komutaciju ili usmjeravanje i druga sredstava, uključujući mrežne elemente koji nijesu aktivni, a koji omogućavaju prenos signala žičnim, radio, optičkim ili drugim elektromagnetnim putem, što obuhvata satelitske mreže, fiksne (sa komutacijom kola i paketa podataka, uključujući internet) i mobilne mreže, elektroenergetske kablovske sisteme u mjeri u kojoj se koriste za prenos signala, mreže koje se koriste za prenos i distribuciju radijskih i televizijskih programa, kao i mreže kablovske televizije, bez obzira na vrstu informacija koju prenose.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **javna elektronska komunikaciona mreža** je elektronska komunikaciona mreža koja se u cjelini ili u većem dijelu upotrebljava za pružanje javno dostupnih elektronskih komunikacionih usluga koje omogućavaju prenos informacija između terminalnih tačaka mreže;
- 2) **terminalna tačka mreže** je fizička tačka na kojoj se krajnjem korisniku omogućava pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži, a koja se, kada mreža koristi komutaciju ili usmjeravanje, može identifikovati pomoću posebne mrežne adrese koja može biti povezana sa brojem ili imenom krajnjeg korisnika;
- 3) **povezana oprema** su povezane usluge, fizička infrastruktura i druga oprema ili elementi povezani sa elektronskom komunikacionom mrežom ili elektronskom komunikacionom uslugom, kojima se omogućava ili podržava pružanje usluga pomoću te mreže ili usluge, ili koji za to imaju potencijala,

a koji uključuju zgrade ili ulaze u zgrade, žičane instalacije u zgradama, antene, tornjeve i druge potporne konstrukcije, kablovsku kanalizaciju, cijevi, antenske stubove, šahtove i razvodne ormane;

- 4) **krajnji korisnik** je korisnik koji ne obavlja djelatnost elektronskih komunikacionih mreža i usluga;
- 5) **pristup** je stavljanje opreme ili usluga na raspolaganje drugom privrednom subjektu uz utvrđene uslove, uz pravo isključive ili dijeljene upotrebe, radi pružanja elektronskih komunikacionih usluga, uključujući slučajeve kada se one koriste za pružanje usluga informacionog društva ili prenose medijski sadržaji; obuhvata, između ostalog, pristup mrežnim elementima i povezanoj opremi, koji može uključivati povezivanje opreme fiksnim ili mobilnim vezama (što posebno uključuje pristup lokalnoj petlji te opremi i uslugama potrebnim za pružanje usluga putem lokalne petlje); pristup fizičkoj infrastrukturi koja uključuje zgrade, kablovske kanale i antenske stubove; pristup relevantnim softverskim sistemima, uključujući sisteme za operativnu podršku; pristup informacionim sistemima ili bazama podataka za zahtjeve za naručivanje unaprijed, pribavljanje, naručivanje, održavanje i popravke, te izdavanje računa; pristup sistemima za pretvaranje brojeva ili sistemima koji nude istu funkcionalnost; pristup fiksnim i mobilnim mrežama, posebno za potrebe roaminga; pristup sistemima uslovnog pristupa za usluge digitalne televizije, kao i pristup virtuelnim mrežnim uslugama;
- 6) **građevinski radovi** su rezultat radova visokogradnje ili niskogradnje u cjelini koji je sam po sebi dovoljan za ispunjavanje ekonomske ili tehničke funkcije i obuhvata jedan ili više elemenata fizičke infrastrukture;
- 7) **pravo službenosti** je pravo, koje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronske komunikacije, dodjeljuje operatoru radi postavljanja instalacija na, iznad ili ispod nepokretnosti u javnoj ili privatnoj svojini, u svrhu izgradnje elektronskih komunikacionih mreža vrlo visokog kapaciteta i pripadajućih sredstava.

Mreža veoma velikog kapaciteta

Član 5

Mreža veoma velikog kapaciteta je elektronska komunikaciona mreža koja se u cjelini sastoji od optičkih elemenata najmanje do razdjelne tačke na krajnjoj lokaciji, ili elektronska komunikaciona mreža koja u uobičajenim uslovima rada pri maksimalnom opterećenju može da ostvari slične parametre mreže u pogledu propusnog opsega silazne i uzlazne veze (download, upload), otpornosti, parametara koji se odnose na greške pri prenosu, kao i kašnjenja pri prenosu signala i varijacije kašnjenja, pri čemu se parametri mreže mogu smatrati sličnim bez obzira na razlike u iskustvu krajnjeg korisnika zbog različitih karakteristika medijuma prenosa kojim se mreža povezuje sa terminalnom tačkom mreže.

Operator i mrežni operator

Član 6

(1) Operator, u smislu ovog zakona je pravno ili fizičko lice koje pruža ili je ovlašćeno da pruža javne elektronske komunikacione mreže ili povezanu opremu.

(2) Mrežni operator, u smislu ovog zakona, je:

1) privredno društvo koje obezbjeđuje fizičku infrastrukturu koja je namijenjena pružanju usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije električne energije, javne rasvjete, toplotne energije i gasa, kao i usluga proizvodnje, prenosa ili distribucije: vode, uključujući ispuštanje ili prečišćavanje otpadnih voda i sistema odvodnjavanja, kao i fizičke infrastrukture koja je namijenjena pružanju usluga prevoza u željezničkom, drumskom, riječnom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju.

2) operator.

Shodna primjena

Član 7

Na pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture operatora javnih elektronskih komunikacija primjenjuju se propisi kojim se uređuju elektronske komunikacije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 8

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Rješavanje sporova

Član 9

(1) Sporove u vezi primjene ovog zakona rješava nezavisni regulatorni organ nadležan za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu: Agencija), u skladu sa zakonom.

(2) Agencija odlučuje o zahtjevu za rješavanje spora, u rokovima propisanim ovim zakonom.

(3) Mrežni operator i operator javne elektronske komunikacione mreže dužni su da postupe po odluci Agencije iz stava 2 ovog člana.

(4) Na postupak pred Agencijom primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(5) U postupku rješavanja sporova Agencija saraduje sa regulatornim ili drugim organom nadležnim za oblast u kojoj pretežnu djelatnost obavlja mrežni operator.

(6) Agencija objavljuje odluke koje donosi u postupku rješavanja sporova u skladu sa ovim zakonom, poštujući načela povjerljivosti i zaštite poslovne tajne strana u postupku, na internet stranici kao i preko jedinstvene informacione tačke.

(7) Visinu naknade troškova u postupku rješavanja sporova pred Agencijom i način isplate tih troškova utvrđuje Agencija.

Jedinstvene informacione tačke

Član 10

(1) Jedinstvene informacione tačke treba da budu digitalizovane i da omoguće ostvarivanje prava i ispunjenje obaveza utvrđenih ovim zakonom putem interneta, obezbjeđivanjem digitalnih alata koji uključuju internet portale, baze podataka, digitalne platforme ili aplikacije.

(2) Ministarstvo ekonomskog razvoja u saradnji sa nadležnim ministarstvima, određuje nadležne organe koji će vršiti funkciju jedinstvene informacione tačke u određenim oblastima u skladu sa ovim zakonom.

(3) Jedinstvenu nacionalnu digitalnu pristupnu tačku uspostavlja i sa njom upravlja Agencija.

(4) Nadležni državni organi ili druga pravna lica, regulatorna tijela i drugi subjekti određeni ovim zakonom dužni su da obezbijede potpunu ili djelimičnu interoperabilnost i integraciju svojih jedinstvenih informacionih tačaka, i digitalnih sistema sa jedinstvenom nacionalnom digitalnom pristupnom tačkom, radi razmjene podataka i elektronskog sprovođenja postupaka u skladu sa ovim zakonom.

(5) Jedinstvena nacionalna digitalna pristupna tačka iz stava 2 ovog člana se sastoji od korisničkog interfejsa koji služi za nesmetan pristup svim relevantnim jedinstvenim informacionim tačkama u skladu sa ovim zakonom.

(6) Organi iz stava 2 ovog člana obezbjeđuju odgovarajuće tehničke, organizacione, finansijske i kadrovske kapacitete za uspostavljanje, održavanje i razvoj jedinstvenih digitalnih informacionih tačaka.

II. PRISTUP I ZAJEDNIČKO KORIŠĆENJE POSTOJEĆE FIZIČKE INFRASTRUKTURE

Omogućavanje pristupa i zajedničkog korišćenja postojeće fizičke infrastrukture

Član 11

(1) Mrežni operator ili nadležni državni organ ili drugo pravno lice u čijem je vlasništvu ili koji kontroliše fizičku infrastrukturu, dužan je da, pod nediskriminatornim uslovima, na pisani zahtjev, operatoru javne elektronske komunikacione mreže omogući pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture, radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, pod pravednim i razumnim uslovima, uključujući i cijenu.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na fizičku infrastrukturu za koju je već utvrđena obaveza pristupa u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju elektronske komunikacije, odnosno zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

(3) Operator javne elektronske komunikacione mreže može da ponudi pristup svojoj fizičkoj infrastrukturi radi postavljanja mreža koje nijesu elektronske komunikacione mreže ili povezana oprema.

Zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture

Član 12

(1) Zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture, radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, podnosi se u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

(2) Na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže iz stava 1 ovog člana, mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, dužan je da odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(3) Zahtjev iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži:

1) podatke o operatoru javne elektronske komunikacione mreže (naziv operatora, kontakt osoba, adresa, telefon, fax, e-mail);

2) podatke o vrsti i lokaciji postojeće fizičke infrastrukture koja je predmet zahtjeva;

3) potrebne kapacitete koji se zahtijevaju za pristup i zajedničko korišćenje, sa tehničkim karakteristikama elemenata elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta koje su planirane za postavljanje u i/ili na predmetnoj fizičkoj infrastrukturi, kao i rokove za njihovo postavljanje.

(4) Ako zahtjev za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture nije potpun, mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona kome je zahtjev upućen će, u roku od sedam dana od dana prijema nepotpunog zahtjeva, tražiti od operatora javne elektronske komunikacione mreže da dopuni zahtjev.

(5) Ako operator javne elektronske komunikacione mreže ne dopuni zahtjev, u roku od sedam dana od dana dobijanja obavještenja o nepotpunosti zahtjeva, smatraće se da je odustao od zahtjeva za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture.

Obaveza zakupca ili drugog imaoca prava

Član 13

(1) Pravna lica koja su zakupci zemljišta ili imaoci drugog prava na zemljištu, osim prava svojine, na kojem se planira instaliranje ili je već instalirana oprema radi postavljanja elemenata mreža veoma velikog kapaciteta, ili koja su ovlašćena da u ime vlasnika zemljišta upravljaju ugovorima o zakupu, dužna su da na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže pregovaraju o pristupu tom zemljištu, uključujući i cijenu koja, ako je primjenjivo, treba da odražava tržišne uslove, u skladu sa zakonom.

(2) Operator javne elektronske komunikacione mreže dužan je da obavijesti Agenciju o zaključenim ugovorima o pristupu fizičkoj infrastrukturi, uključujući i dogovorenu cijenu za pristup u skladu sa stavom 1 ovog člana i članom 11 stav 1 ovog zakona.

Utvrđivanje pravednih i razumnih uslova za pristup fizičkoj infrastrukturi

Član 14

Pri određivanju pravednih i razumnih uslova za odobravanje pristupa fizičkoj infrastrukturi, uključujući i cijenu, radi sprečavanja previsokih cijena, mrežni operator i nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, dužan je da, uzme u obzir naročito:

1) postojeće ugovore i komercijalne uslove koje je dogovorio sa operatorom koji zahtijeva pristup fizičkoj infrastrukturi;

2) mogućnost naknade troškova koji nastaju davanjem pristupa fizičkoj infrastrukturi, uzimajući u obzir nacionalne specifičnosti, poslovne modele i strukturu tarifa utvrđenih radi omogućavanja pravedne naknade troškova, uključujući i obaveze propisane od strane Agencije, ako se radi o elektronskim komunikacionim mrežama;

3) dodatne troškove održavanja i prilagođavanja koji proizilaze iz odobravanja pristupa toj fizičkoj infrastrukturi;

4) uticaj traženog pristupa na njegov poslovni plan, uključujući i ulaganja u fizičku infrastrukturu;

5) u slučaju pristupa fizičkoj infrastrukturi operatora javne elektronske komunikacione mreže:

- ekonomsku održivost ulaganja na osnovu profila rizičnosti tih ulaganja;

- potrebu za pravednim povraćajem ulaganja i vremenski okvir tog povraćaja;

- uticaj pristupa na konkurenciju na nižim nivoima tržišta i u vezi sa tim na cijene i povraćaj ulaganja;

- stepen amortizacije imovine fizičke infrastrukture u trenutku podnošenja zahtjeva za pristup;

- poslovne razloge za ulaganje, naročito u fizičku infrastrukturu koja se koristila za obezbjeđivanje elektronskih komunikacija; i

- ranije ponuđene mogućnosti zajedničkog ulaganja u postavljanje fizičke infrastrukture, posebno na osnovu regulatornog tretmana novih elemenata mreže veoma velikog kapaciteta u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronske komunikacije, ili mogućnost njenog zajedničkog postavljanja;

6) potrebe operatora javne elektronske komunikacione mreže za pravednim povraćajem ulaganja koji odražava relevantne tržišne uslove, različite poslovne modele, a naročito u slučaju subjekata koji pretežno obezbjeđuju povezanu opremu i omogućavaju fizički pristup većem broju operatera.

Odlučivanje o zahtjevu

Član 15

(1) Međusobna prava i obaveze mrežnog operatora, odnosno organa iz člana 11 stav 1 ovog zakona i operatora javne elektronske komunikacione mreže, u vezi pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture, radi postavljanja elemenata mreža javnih elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, uređuju se ugovorom.

(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

(3) Zahtjev iz člana 12 stav 1 ovog zakona, mrežni operator odnosno organ javnog sektora iz stava 1 ovog člana može da odbije ako:

1) ne postoje tehnički uslovi za zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture;

2) ne postoji prostor za smještanje elemenata elektronske komunikacione mreže veoma velikog kapaciteta ili povezane opreme uključujući planirane potrebe mrežnog operatora za prostorom ili organa javnog sektora iz člana 11 stav 1 ovog zakona, što se može dokazati uvidom

u javno dostupne planove ulaganja ili pravilima o rezervisanom dijelu kapaciteta fizičke infrastrukture za buduće potrebe koja su adekvatno obrazložena;

3) se ugrožava nacionalna bezbjednost i bezbjednost i zdravlje ljudi;

4) se ugrožava integritet i bezbjednost mreža od javnog interesa, a naročito kritične infrastrukture u skladu sa zakonom;

5) postoji rizik od smetnji koje mogu da prouzrokuju planirane elektronske komunikacione usluge drugim uslugama koje se pružaju putem te fizičke infrastrukture;

6) postoje alternativni načini pristupa mreži koja je prilagođena za obavljanje djelatnosti elektronskih komunikacionih mreža veoma velikih brzina.

(4) Razloge za odbijanje zahtjeva iz stava 3 ovog člana, mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 ovog zakona dužan je da obrazloži i dostavi operatoru javne elektronske komunikacione mreže u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(5) Mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona odlučuje po zahtjevima prema redosljedu njihovog prijema.

(6) Izuzetno od stava 4 ovog člana, u slučaju odbijanja zahtjeva za pristup fizičkoj infrastrukturi zbog ugrožavanja kritične infrastrukture, ne moraju se navoditi razlozi za odbijanje.

(7) nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona može odbiti zahtjev za pristup fizičkoj infrastrukturi ili određenoj kategoriji fizičke infrastrukture zbog arhitektonske, istorijske, vjerske ili ekološke vrijednosti ili iz razloga javne bezbjednosti, odbrane, zaštite i zdravlja, u kom slučaju se popis tih kategorija i kriterijumi za njihovo utvrđivanje objavljuju putem jedinstvene informacione tačke.

(8) Omogućavanjem pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture na kojoj mrežni operator ima samo pravo korišćenja, ne dovodi se u pitanje pravo vlasništva ni pravo zakupa na fizičkoj infrastrukturi, odnosno na nepokretnosti na kojoj se ta fizička infrastruktura nalazi.

Odlučivanje Agencije o zahtjevu za rješavanje spora u vezi pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture

Član 16

(1) Ako mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 9 stav 1 ovog zakona, u roku iz člana 12 stav 2 ovog zakona odbije zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže ili ne odgovori na taj zahtjev, ili ako u roku iz člana 15 stav 2 ovog zakona, ne zaključi ugovor o pristupu i zajedničkom korišćenju fizičke infrastrukture, uključujući i dogovor o specifičnim uslovima i cijeni, operator javne elektronske komunikacione mreže može u roku od 30 dana od isteka tog roka, da podnese zahtjev za rješavanje spora Agenciji.

(2) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, u skladu sa načelima nediskriminatornosti, transparentnosti i proporcionalnosti, kojim se ne ugrožava korišćenje te infrastrukture od mrežnog operatora, a prema potrebi može da odredi i cijenu za pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture.

(3) Prilikom određivanja cijene iz stava 2 ovog člana, Agencija je dužna da mrežnom operatoru, utvrdi pravičnu naknadu troškova u vezi omogućavanja pristupa i zajedničkog korišćenja fizičke infrastrukture, i vodeći računa o uticaju zahtijevanog pristupa na poslovni plan mrežnog operatora, kao i na ulaganja u fizičku infrastrukturu za koju se zahtijeva pristup i zajedničko korišćenje.

(4) Cijenu iz stava 2 ovog člana, Agencija određuje vodeći računa o ujednačenosti cijena pristupa i zajedničkog korišćenja za istu vrstu infrastrukture mrežnih operatora.

(5) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana prijema zahtjeva.

(6) Protiv odluke Agencije iz stava 5 ovog člana može da se pokrene upravni spor.

Pristup podacima o fizičkoj infrastrukturi

Član 17

(1) Operator ima pravo da, na zahtjev, putem jedinstvene informacione tačke pristupi sljedećim informacijama o postojećoj fizičkoj infrastrukturi u elektronskom obliku, i to naročito:

- 1) georeferenciranoj lokaciji i trasi;
- 2) vrsti i trenutnom korišćenju;
- 3) kontakt podacima mrežnog operatora.

(2) Informacije o postojećoj fizičkoj infrastrukturi iz stava 1 ovog člana treba da budu dostupne pod proporcionalnim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima, u roku od deset radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za pristup informacijama,

(3) Rok iz stava 2 ovog člana može se produžiti za pet dana, o čemu se obavještava podnosilac zahtjeva putem jedinstvene informacione tačke.

(5) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se pisanim ili elektronskim putem, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost i obavezno sadrži geografske lokacije na kojima operator javne elektronske komunikacione mreže namjerava da postavi elemente elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta.

(6) Pristup podacima iz stava 1 ovog člana, može se ograničiti ako je to neophodno za bezbjednost i integritet mreža, kritične infrastrukture, nacionalnu bezbjednost, zdravlje ljudi i imovine, kao i zbog zaštite povjerljivosti ili poslovne tajne, u skladu sa zakonom.

(7) Operator javne elektronske komunikacione mreže koji ostvaruje pristup podacima iz stava 1 ovog člana dužan je da čuva povjerljivost podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i zakonom kojim se uređuje poslovna tajna i podatke o javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži može da upotrebljava samo za potrebe postavljanja svojih mreža.

(8) Obaveza objavljivanja, odnosno dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se ako bi bila nesrazmjerna na osnovu analize troškova i koristi i/ili u slučaju iz člana 15 stav 3 tačka 1 i stav 7 ovog zakona.

Dostavljanje podataka o fizičkoj infrastrukturi

Član 18

(1) Mrežni operator i nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona dužni su da dostavljaju informacije iz člana 17 stav 1 ovog zakona, putem jedinstvene informacione tačke u elektronskom obliku i da vrše redovno ažuriranje tih informacija.

(2) U slučaju da mrežni operatori ili organi javnog sektora ne postupe u skladu sa stavom 1 ovog člana, Agencija može zahtijevati da se informacije iz člana 17 stav 1 ovog zakona stave na raspolaganje u elektronskom obliku putem jedinstvene informacione tačke, u roku od deset radnih dana od dana prijema tog zahtjeva.

Omogućavanje pregleda elemenata fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji

Član 19

(1) Mrežni operator i nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona dužan je da na obrazloženi zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže omogući pregled odgovarajućih elemenata svoje fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji, u skladu sa načelima iz člana 16 stav 2 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži elemente fizičke infrastrukture potrebne za postavljanje elemenata elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta ili povezane opreme.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana pregled se može ograničiti ili uskratiti iz razloga utvrđenih članom 17 stav 4 ovog zakona.

Koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture

Član 20

Mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, može da, na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže, prihvati koordinirano izvođenje građevinskih radova, uključujući i raspodjelu troškova, radi postavljanja elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, odnosno elemenata tih mreža ili povezane opreme.

Obavještenje o planiranoj izgradnji

Član 21

(1) Mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, koji planira izgradnju fizičke infrastrukture dužan je da obavještenje o planiranoj izgradnji objavi na svojoj internet stranici i preko jedinstvene informacione tačke, bez odlaganja u vezi radova predviđenih u narednih šest mjeseci, odnosno najkasnije dva mjeseca prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole, u skladu sa zakonom.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži tačne i ažurirane informacije, i to:

- 1) georeferenciranu lokaciju i vrstu radova;
- 2) elemente fizičke infrastrukture koji će biti obuhvaćeni radovima;
- 3) procijenjeni datum početka i trajanje izgradnje;
- 4) procijenjeni datum za podnošenje konačnog projekta organu nadležnom za izdavanje dozvole, ako je primjenjivo;
- 5) adresu i podatke o ovlaštenom licu za kontakt sa mrežnim operatorom.

(3) Pristup podacima o planiranoj izgradnji iz stava 2 ovog člana, može se ograničiti ili uskratiti, ako je to neophodno za zaštitu bezbjednosti i integriteta mreža, nacionalne bezbjednosti, sigurnosti kritične infrastrukture, bezbjednosti i zdravlja ljudi, ili iz razloga povjerljivosti i zaštite poslovne tajne.

Zahtjev za pristup podacima o planiranoj izgradnji

Član 22

(1) Mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, dužan je da na obrazložen zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže, u elektronskom obliku u roku od deset radnih dana od dana prijema zahtjeva, pod proporcionalnim, nediskriminativnim i transparentnim uslovima, dostavi podatke iz člana 21 stav 2 ovog zakona.

(2) Rok za dostavljanje podataka iz stava 1 ovog člana može se produžiti za pet radnih dana.

(3) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u pisanoj ili elektronskoj formi putem jedinstvene informacione tačke ili direktno mrežnom operatoru, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost i naročito sadrži lokacije na kojima operator javne elektronske komunikacione mreže namjerava da postavi elemente elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta ili povezane opreme.

Odlučivanje Agencije o zahtjevu za rješavanje spora u vezi dostavljanja podataka i planirane izgradnje

Član 23

(1) Ako mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 9 stav 1 ovog zakona ne postupi u skladu sa čl. 18, 19, 21 i 22 ovog zakona, operator javne

elektronske komunikacione mreže može podnijeti zahtjev za rješavanje spora Agenciji u roku od 30 dana od dana isteka roka za postupanje.

(2) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(3) Protiv odluke Agencije iz stava 2 ovog člana može da se pokrene upravni spor.

Zahtjev za koordiniranu izgradnju

Član 24

(1) Operator javne elektronske komunikacione mreže, koji radi postavljanja elektronske komunikacione infrastrukture odnosno elemenata elektronske komunikacione mreže veoma velikog kapaciteta želi da pristupi izgradnji koju mrežni operator ili nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, planira da izvodi, podnosi mrežnom operatoru ili tom organu, zahtjev za koordiniranu izgradnju, u pisanoj ili elektronskoj formi, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina i informaciona bezbjednost.

(2) Mrežni operator ili nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, koji planira izgradnju ili izvodi radove koji se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz budžeta države, jedinice lokalne samouprave, odnosno drugog pravnog lica, dužan je da, na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže omogući koordiniranu izgradnju pod transparentnim i nediskriminatornim uslovima, radi postavljanja elektronske komunikacione infrastrukture ili elemenata elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta ili povezane opreme, ako:

1) zajedničko izvođenje građevinskih radova ne prouzrokuje dodatne troškove koji se ne mogu nadoknaditi, uključujući i troškove nastale usljed kašnjenja planirane izgradnje, za operatora mreže ili nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, osim ako sa operatorom javne elektronske komunikacione mreže ne ugovore raspodjelu tih troškova;

2) se prihvatanjem zahtjeva zadržava nadzor nad koordiniranom izgradnjom; i

3) je zahtjev za koordiniranu izgradnju podnijet blagovremeno, a u slučaju da je potrebna dozvola, najkasnije 30 dana prije podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za građevinske radove.

(3) Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se odbiti ako:

1) je podnijet operatoru javne elektronske komunikacione mreže koji je u svojini ili pod kontrolom organa javnog sektora, a odnosi se na izgradnju mreže veoma velikog kapaciteta u ruralnim ili nerazvijenim područjima koja funkcioniše isključivo na veleprodajnom nivou i nije namijenjena krajnjim korisnicima;

2) je podnijet drugom operatoru javne elektronske komunikacione mreže, a podnosilac zahtjeva na prethodno sprovedenom pozivu nije iskazao namjeru izgradnje mreže veoma velikog kapaciteta na lokaciji:

- za koju su prikupljeni podaci o geografskoj dostupnosti širokopoljnih mreža, uključujući mreže veoma velikog kapaciteta;

- za koje je sproveden poziv za iskazivanje namjere izgradnje mreža veoma velikog kapaciteta u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronske komunikacije; ili

- koja je bilo predmet javnih konsultacija u vezi sa primjenom pravila o državnoj pomoći.

(4) U slučaju odbijanja zahtjeva, operator iz stava 3 tačka 2 ovog člana dužan je da postavi fizičku infrastrukturu sa dovoljnim kapacitetom za buduće opravdane potrebe za pristup od strane trećih lica.

Rok za odlučivanje o zahtjevu za koordiniranu izgradnju

Član 25

(1) Mrežni operator, odnosno nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona, dužan je da o zahtjevu iz člana 24 stav 1 ovog zakona odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva operatora javne elektronske komunikacione mreže i zaključi ugovor o koordiniranoj izgradnji, uključujući i raspodjelu troškova.

(2) Ako mrežni operator, ne odluči o zahtjevu, odnosno ne zaključi ugovor o koordiniranoj izgradnji u roku iz stava 1 ovog člana, operator javne elektronske komunikacione mreže može u roku od 15 dana da podnese zahtjev za rješavanje spora Agenciji.

Odlučivanje Agencije o zahtjevu za rješavanje spora u vezi koordinirane izgradnje

Član 26

(1) Agencija odlučuje o zahtjevu iz člana 25 stav 2 ovog zakona, u transparentnom i nediskriminatornom postupku vodeći računa o proporcionalnosti u vezi korišćenja tehničkih kapaciteta i utvrđivanja pravične naknade.

(2) Prilikom određivanja pravične naknade Agencija je dužna da mrežnom operatoru obezbijedi naknadu dodatnih troškova u vezi sa koordiniranom izgradnjom uključujući i troškove zbog kašnjenja planirane izgradnje.

(3) Agencija donosi odluku iz st. 1 i 2 ovog člana bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za rješavanje spora.

(4) Protiv odluke Agencije iz stava 4 ovog člana može da se pokrene upravni spor.

Dostavljanje podataka Agenciji

Član 27

(1) Radi rješavanja spora, mrežni operator, nadležni državni organ ili drugo pravno lice iz člana 11 stav 1 ovog zakona i operator javne elektronske komunikacione mreže, na zahtjev Agencije dužan je da:

1) dostavi sve potrebne podatke i obaveštenja, uključujući i finansijske podatke i podatke koji su označeni kao poslovna tajna, kao i da omogući neposredan uvid u potrebne podatke i dokumentaciju;

2) omogući neposredan uvid u poslovne prostorije, pripadajuću infrastrukturu, opremu i druga tehnička sredstva za obavljanje djelatnosti mrežnog operatora i operatora javnih elektronskih komunikacionih mreža, kao i u poslovne knjige, arhivu, baze podataka i drugu dokumentaciju;

3) omogući obavljanje drugih radnji koje Agencija ocijeni potrebnim radi utvrđivanja svih bitnih činjenica u postupku donošenja odluke.

(2) Zahtjev Agencije iz stava 1 ovog člana mora biti obrazložen i sadržati pravni osnov, predmet i svrhu zahtjeva i primjeren rok za ispunjenje zahtjeva, koji ne može biti kraći od osam dana.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, u slučajevima iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, Agencija može da odredi rok kraći od osam dana.

(4) Mrežni operator i operator javne elektronske komunikacione mreže dužan je da postupi u skladu sa zahtjevom Agencije iz stava 1 ovog člana u zahtjevom određenom roku.

Dozvola za postavljanje elemenata elektronske komunikacione mreže veoma velikog kapaciteta i pravo službenosti

Član 28

(1) Organ nadležan za izdavanje dozvole za postavljanje elemenata elektronske komunikacione mreže veoma velikog kapaciteta, odnosno dodjelu prava službenosti, dužan je da informacije o uslovima i postupku za podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola i dodjelu prava službenosti, izuzeća od obaveze pribavljanja dozvola, odnosno dodjele prava službenosti, način

podnošenja i praćenja statusa zahtjeva, u elektronskom obliku, stavi na raspolaganje preko jedinstvene informacione tačke.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana, operator javne elektronske komunikacione mreže može da podnese preko jedinstvene informacione tačke, u elektronskom obliku i ima pravo da dobije ažurirane informacije o statusu zahtjeva.

Odlučivanje po zahtjevu za izdavanje dozvola

Član 29

(1) Organ nadležan za izdavanje dozvole za postavljanje elemenata elektronske komunikacione mreže veoma velikog kapaciteta, odnosno dodjelu prava službenosti u roku od 15 radnih dana od dana prijema zahtjeva iz člana 28 stav 1 ovog zakona može odbiti zahtjev, ako operator nije stavio na raspolaganje minimalne informacije putem jedinstvene informacione tačke, u skladu sa članom 21 stav 2 ovog zakona.

(2) Organ iz stava 1 ovog člana dužan je da o zahtjevu za izdavanje dozvole odluči u roku utvrđenom zakonom, a najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana prijema urednog zahtjeva i ne smije neopravdano ograničavati ni ometati pravo postavljanja bilo kog elementa mreže veoma velikog kapaciteta ili povezane opreme.

(3) Organ iz stava 1 ovog člana, utvrđuje urednost zahtjeva za izdavanje dozvole u roku od 20 radnih dana od dana prijema zahtjeva i u tom roku poziva podnosioca zahtjeva da dostavi nedostajuće informacije.

(4) Rok iz stava 3 ovog člana ne dovodi do prekida roka za odlučivanje iz stava 2 ovog člana.

(6) Organ nadležan za izdavanje dozvole može produžiti rok iz stava 2 ovog člana, u slučaju unaprijed utvrđenih razloga koji su objavljeni putem jedinstvene informacione tačke, za najduže četiri mjeseca, ako posebnim zakonom nije drukčije utvrđeno.

(7) Rok iz stava 2 ovog člana ne može se produžiti radi pribavljanja informacija koje nadležni organ nije tražio od podnosioca zahtjeva prilikom utvrđivanja urednosti zahtjeva.

(8) Ako radovi obuhvaćeni dozvolom nijesu započeti, odnosno nijesu završeni iz opravdanih razloga, rok važenja dozvole može se produžiti bez sprovođenja posebnog postupka.

(9) Za dozvole koje su potrebne za postavljanje elemenata mreže veoma velikog kapaciteta ili povezane opreme, ne mogu se naplaćivati naknade ili takse koje prelaze administrativne troškove.

(10) Organ iz stava 1 ovog člana dostavlja Evropskoj komisiji izvještaj o primjeni st. 1 do 9 ovog člana i čl. 28 i 30 ovog zakona svake tri godine.

Pravo službenosti

Član 30

Dodjeljivanje prava službenosti operatoru javne elektronske komunikacione mreže za instaliranje opreme na, preko ili ispod nepokretnosti u javnoj ili privatnoj svojini, radi postavljanja mreža veoma velikog kapaciteta i povezane opreme vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronske komunikacije i zakonom kojim se uređuju svojinsko-pravni odnosi.

Dozvola po sili zakona

Član 31

(1) Ako organ nadležan za izdavanje dozvole ne donese odluku u roku iz člana 29 st. 2 i 6 ovog zakona, smatra se da je dozvola izdata istekom tog roka.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, organ nadležan za izdavanje dozvole dužan je da na zahtjev operatoru izda pisanu potvrdu da je dozvola izdata po sili zakona.

Izuzeci od pribavljanja dozvole za pojedine građevinske radove

Član 32

(1) Ako zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata ili drugim zakonom nije drukčije, uređeno, dozvola iz člana 28 ovog zakona nije potrebna za građevinske radove potrebne za postavljanje elemenata elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta koji se odnose na:

1) radove održavanja i popravke ili građevinske radove manjeg obima po vrijednosti, veličini, uticaju ili trajanju; ili

2) tehnička poboljšanja postojećih radova ili instalacija, uz ograničen uticaj.

(2) Organ nadležan za izdavanje dozvole iz člana 28 stav 1 ovog zakona objavljuje i ažurira informacije o vrsti građevinskih radova iz stava 1 ovog člana putem jedinstvene informacione tačke.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ nadležan za izdavanje dozvole, može zahtijevati pribavljanje dozvole za postavljanje elemenata veoma velikog kapaciteta ili povezane opreme u slučaju fizičke infrastrukture zbog arhitektonske, istorijske, vjerske ili ekološke vrijednosti ili iz razloga javne bezbjednosti, odbrane, zaštite i zdravlja, zaštite životne sredine ili kritične infrastrukture, u kom slučaju se popis tih kategorija i kriterijumi za njihovo utvrđivanje objavljuju putem jedinstvene informacione tačke.

(4) Operator javne elektronske komunikacione mreže je dužan da najkasnije 15 radnih dana prije početka radova iz stava 1 ovog člana, organu nadležnom za izdavanje dozvole dostavi obavještenje koje sadrži datum početka radova i predviđeno trajanje, kontakt podatke, lokaciju na kojoj se radovi planiraju, kao i opis radova u skladu sa stavom 1 ovog člana.

III. NADZOR

Obavljanje poslova inspekcijskog nadzora

Član 33

Poslove inspekcijskog nadzora zajednički sprovode inspektor nadležan za oblast elektronskih komunikacija i inspektor nadležan za oblast u kojoj pretežnu djelatnost obavlja mrežni operator, u skladu sa svojim nadležnostima (u daljem tekstu: nadležni inspektor).

Ovlašćenja nadležnog inspektora

Član 34

(1) Nadležni inspektor postupa u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim posebnim zakonom kojim se uređuje oblast inspekcijskog nadzora i ovim zakonom.

(2) Nadležni inspektor može naročito da naloži mrežnom operatoru, odnosno organu javnog sektora iz člana 11 stav 1 ovog zakona da u skladu sa odredbama ovog zakona:

- 1) omogući pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture;
- 2) objavi podatke potrebne za pristup i zajedničko korišćenje i koordiniranu izgradnju fizičke infrastrukture;
- 3) omogući pregled elemenata fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji;
- 4) dostavi podatke koje je tražila Agencija;
- 5) postupi po odluci Agencije.

Rješenje nadležnog inspektora

Član 35

Protiv rješenja nadležnog inspektora može se podnijeti žalba nadležnom organu državne uprave za upravnu oblast na koju se rješenje odnosi.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona

Član 36

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, drugih propisa i akata donijetih na osnovu ovog zakona, vrši organ državne uprave nadležan za poslove elektronskih komunikacija.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Novčane kazne

Član 37

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne postupi po odluci Agencije iz člana 7 stav 2 ovog zakona (član 7 stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 600 do 2000 eura.

Član 38

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6.000 do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne omogući operatoru javne elektronske komunikacione mreže pristup i zajedničko korišćenje fizičke infrastrukture, radi postavljanja elemenata elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, pod pravednim i razumnim uslovima, odnosno nediskriminatornim uslovima, uključujući i cijenu (član 11 stav 1);

2) o zahtjevu operatora javne elektronske komunikacione mreže za pristup i zajedničko korišćenje postojeće fizičke infrastrukture ne odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva (član 12 stav 2);

3) odbije zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže za pregovore o pristupu zemljištu na kojem se planira ili je instalirana oprema radi postavljanja elemenata mreža veoma velikog kapaciteta, uključujući i cijenu (član 13 stav 1);

4) ne obavijesti Agenciju o zaključenim ugovorima o pristupu fizičkoj infrastrukturi, uključujući i dogovorenu cijenu (član 13 stav 2);

5) ne dostavljaju informacije iz člana 17 stav 1 ovog zakona, putem jedinstvene informacione tačke u elektronskom obliku i ne vrše redovno ažuriranje tih informacija (član 18 stav 1);

6) na obrazložen zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže ne omogući pregled odgovarajućih elemenata svoje fizičke infrastrukture na traženoj lokaciji, pod nediskriminatornim, transparentnim i proporcionalnim uslovima u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva (član 19 stav 1);

7) obavještenje o planiranoj izgradnji fizičke infrastrukture ne objavi na svojoj internet stranici i preko jedinstvene informacione tačke, bez odlaganja u vezi radova predviđenih u narednih šest mjeseci, odnosno najkasnije dva mjeseca prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole, u skladu sa zakonom (član 21 st. 1 i 2);

8) na zahtjev operatora javne elektronske komunikacione mreže u roku od deset dana od prijema zahtjeva, ne dostavi podatke u skladu sa članom 12 st. 1 i 2 ovog zakona (član 22 stav 1);

9) ako odbije zahtjev za koordiniranu izgradnju, a ne postavi fizičku infrastrukturu sa dovoljnim kapacitetom za buduće opravdane potrebe za pristup od strane trećih lica (član 24 stav 4);

10) organu nadležnom za izdavanje dozvole ne dostavi obavještenje koje sadrži datum početka radova i predviđeno trajanje, kontakt podatke, lokaciju na kojoj se radovi planiraju, kao i opis radova (član 32 stav 4);

8) ne postupi po nalogu nadležnog inspektora (član 34).

(2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 600 do 2000 eura.

Članom 34 Predloga zakona se propisuju ovlašćenja nadležnog inspektora u cilju obezbjeđivanja primjene odredaba ovog zakona.

Članom 35 Predloga zakona se uređuje pravo na žalbu protiv rješenja nadležnog inspektora, u skladu sa pravilima upravnog postupka.

Članom 36 Predloga zakona se propisuje nadzor nad sprovođenjem zakona od strane nadležnog organa državne uprave.

Članom 37 Predloga zakona se utvrđuju novčane kazne za prekršaje u vezi sa nepostupanjem po odlukama Agencije, radi obezbjeđivanja izvršenja zakona.

Članom 38 Predloga zakona se propisuju novčane kazne za druge povrede obaveza iz zakona, kao i odgovornost odgovornih lica u pravnim licima.

Članom 39 Predloga zakona se propisuje odložena primjena pojedinih odredaba zakona, uslovljena pristupanjem Crne Gore Evropskoj uniji.

Članom 40 Predloga zakona se utvrđuje rok za donošenje podzakonskog akta neophodnog za sprovođenje ovog zakona.

Članom 41 Predloga zakona se uređuje način okončanja započetih postupaka po ranije važećem zakonu, radi obezbjeđivanja pravne kontinuiteta.

Članom 42 Predloga zakona se propisuje prestanak važenja ranijeg zakona koji je uređivao istu oblast.

Članom 43 Predloga zakona se precizira da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo ekonomskog razvoja
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O KORIŠĆENJU FIZIČKE INFRASTRUKTURE ZA POSTAVLJANJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIONIH MREŽA VEOMA VELIKOG KAPACITETA
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koje probleme treba da riješi predloženi akt? • Koji su uzroci problema? • Koje su posljedice problema? • Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? • Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Izradi Predloga zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta pristupilo se sa ciljem da se unaprijedi politika pristupa i korišćenja fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta i pripadajuće opreme, zajedničko korišćenje i koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture radi smanjenja troškova, kao i druga pitanja od značaja za korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta.. Ključni cilj Predloga Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, je usaglašavanje i postizanje potpune usklađenosti sa pravnom tekovinom EU kroz transponovanje i implementaciju Uredbe (EU) 2024/1309 Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2024. godine o mjerama za smanjenje troškova postavljanja gigabitnih elektronskih komunikacionih mreža, izmjeni Uredbe (EU) 2015/2120 i stavljanju van snage Direktive 2014/61/EU (Akt o gigabitnoj infrastrukturi). • Glavni uzroci problema su nepostojanje seta mjera kojim bi se mogli riješiti izazovi u vezi sa postavljanjem elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, budući de je postavljanje npr. optičkih vlakana i 5G infrastrukture izuzetno skupo zbog potrebe za velikim infrastrukturnim ulaganjima, uključujući troškove zemljišta, građevinskih radova i instalacije opreme. Ovo je složen proces koji zahtijeva složene postupke za dobijanje dozvola za izgradnju novih mreža koji je često dugotrajan i komplikovan, pa se usporava implmentacija novih mreža. Takođe, postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta u ruralnim područjima najčešće je skupo zbog niske gustine stanovništva i velike udaljenosti između naseljenih područja, što povećava troškove infrastrukture. U urbanim područjima često postoji velika gustina infrastrukture (putevi, elektroenergetske mreže, vodovod, kanalizacija i sl), što otežava postavljanje novih mreža i povećava troškove zbog potrebnih postojećih modifikacija objekata . • Posljedice problema su neusaglašenost sa EU regulativom. Takođe, može doći do dugoročnih negativnih efekata na digitalnu transformaciju, konkurentnost tržišta, ekonomiju i svakodnevni život građana. Dakle, neprilagođavanjem novom konceptu digitalizacije Crna Gora bi mogla zaostajati u razvoju elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta (poput 5G i optijk), što bi usporilo digitalnu transformaciju, povećalo digitalni jaz između urbanih i ruralnih sredina, što može dodatno pogoršati socijalnu i ekonomsku nejednakost. • Primarno oštećeni subjekti su građani, odnosno korisnici usluga, posebno u ruralnim područjima i manje razvijenim regijama, koji bi najviše trpjeli zbog sporog razvoja i nedostatka moderne digitalne infrastrukture. Takođe, ukoliko se ovi problemi ne bi adresirali odgovarajućom planiranom mjerom, najveću štetu bi pretrpjeli operatori elektronskih komunikacionih usluga, u 	

smislu da bi kasnili u razvoju i primjeni najnovijih tehnologija i praćenju svjetskih trendova, i time bi postali nekonkurentni u regionu i šire, a uzročno poslednično i privreda i društvo u cjelini bi bili oštećeni. Posljedice se manifestuju kroz višu cijenu usluga, sporiji razvoj infrastrukture, manje konkurencije, duglje digitalne jazeve i ekonomske gubitke.

- Bez donošenja unaprijeđenog zakonskog rješenja, ne bi postojala usklađenost sa EU regulativom. Takođe, nedonošenjem ovog propisa moglo bi se izgubiti na konkurentnosti što bi dugoročno moglo dovesti do usporenog rasta i smanjenja digitalnih i ekonomskih prilika za sve građane i subjekte unutar države.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Osnovni ciljevi koji se postižu predmetnim propisom su unaprijeđenje infrastrukture, smanjenje troškova, povećanje pokrivenosti, brža implementacija novih tehnologija i digitalna transformacija. Ovi ciljevi otvaraju prostor za obezbjeđenje nižih cijena za krajnje korisnike, veću konkurenciju i bolju povezanost uz manji ekološki otisak. Donošenje ovog propisa omogućuje da se postignu visoki standardi u pogledu digitalne povezanosti i konkurentnosti.

- Ovaj zakon je u skladu sa ciljevima Reformske agende i obavezama Crne Gore koje proizilaze iz iste – Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa GIA – rok IV kvartal 2025. goidne.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasni preferiranu opciju?**

- Ispunjavanje ciljeva i dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije je moguće postići jedino donošenjem predmetnog propisa. „Status quo“ opcija bi podrazumijevala da će pravni okvir u oblasti elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta ostati neusklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije, što u kontekstu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji nije opcija, jer bi se nedonošenjem ovog zakona direktno uticalo na ispunjavanje obaveza iz pregovaračkog poglavlja. Takođe, ostale bi postojeće prepreke za ubrzan razvoj elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta. To bi značilo da se ne cilja ka putu digitalne transformacije i da posebna pažnja nije usmjerena na kombinaciju regulatornih reformi, posticanje saradnje između operatora, ulaganja u tehnologiju i javne investicije posebno za ruralna područja. Harmonizacija zakonodavstva i standardizacija postupaka za izdavanje dozvola omogućuje bržu izgradnju infrastrukture, dok će fokusiranje na inovacije i nove tehnologije pomoći u smanjenju troškova i povećanju konkurentnosti sektora. Obaveza donošenja ovog propisa proizilazi iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, i iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2024-2027. godinu.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Direktni efekti predloženog propisa imaće pozitivne uticaje prije svega na operatore elektronskih komunikacionih mreža, u smislu da zajedničko korišćenje postojećih infrastruktura (poput elektroenergetskih mreža i kanalizacionih sistema) smanjuje troškove izgradnje novih mreža. Ubrzanje administrativnih procedura omogućiće brže postavljanje novih mreža, smanjujući vrijeme između početnih investicija i komercijalnog puštanja u rad. Lakši pristup tržištima u ruralnim područjima, što omogućava brže širenje usluga na nova tržišta. Dijeljenje infrastrukture omogućiće manji kapital potreban za izgradnju novih mreža, što je korisno za manje operatore. Povećanje dostupnosti elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta znači veći pristup digitalnim uslugama (obrazovanje, zdravstvo, e-uprava) za građane i preduzeća. Povećanje digitalne povezanosti može podstaći ekonomski razvoj i privući investicije u sektore poput turizma, poljoprivrede, industrije i usluga. Podrška infrastrukturnim projektima u slabije razvijenim područjima smanjiće nejednakost u digitalnoj povezanosti. Krajnji korisnici usluga će imati bolju povezanost i povećanu dostupnost brzom internetu, dok smanjenje troškova za operatore može rezultirati nižim cijenama usluga za krajnje korisnik, uključujući brži i jeftiniji internet i mobilne mrežne usluge. Međutim, može doći do izazova u početnim fazama, poput poteškoća u saradnji između konkurenata, potrebi za novim finansijskim ulaganjima i usklađivanju administrativnih procedura. Dakle, za uspješnu implementaciju, važno je osigurati ravnotežu između različitih interesa, uz istovremeno praćenje ekoloških i socijalnih uticaja.
- Primjena propisa može izazvati neke troškove za građane i privredu, iako je njen osnovni cilj smanjenje troškova izgradnje infrastrukture. Građani mogu snositi troškove prilagođavanja zbog potrebnih promjena u infrastrukturi, kao što su instalacija novih kablova ili opreme, te mogu doživjeti privremene prekide usluga tokom faze izgradnje. Za privredu, posebno mala i srednja preduzeća, mogu nastati početni troškovi za prilagođavanje poslovnih sistema i nadogradnju infrastrukture, kao i administrativni troškovi usklađivanja s novim propisima. Ipak, dugoročno, smanjenje troškova za operatore i poboljšanje infrastrukture trebao bi donijeti niže cijene usluga i veću konkurentnost, što će pozitivno utjecati na poslovanje i životni standard građana.
- Pozitivne posledice donošenja ovog propisa, kao što su niži troškovi za krajnje korisnike, povećana dostupnost elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta, podsticanje ekonomskog rasta, ravnoteža između razvoja i zaštite životne sredine opravdavaju potencijalne troškove koji mogu nastati, jer je cilj da se dugoročno smanje ukupni troškovi za građane i privredu, dok se istovremeno povećava digitalna povezanost i konkurentnost. Troškovi za uvođenje poboljšanja elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta od strane elektronskih operatera su već planirani, te je implementacija novog propisa u Crnoj Gori samo nastavak uvođenja novih digitalnih tehnologija na internet tržištu Crne Gore. Zadovoljstvo klijenta sa mogućnostima koje pružaju digitalni internet servisi, opravdava uložena sredstva od strane operatera.
- Propis podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišnu konkurenciju. Omogućavanje zajedničkog korištenja infrastrukture smanjuje početne troškove za ulazak novih operatera na tržište, čineći ga pristupačnijim za male i srednje poduzetnike. Takođe, smanjenje troškova izgradnje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta omogućava veću konkurenciju između elektronskih komunikacionih operatera, jer će manji i noviji subjekti moći lakše pružati konkurentne usluge. Time se potiče inovacija, konkurencija i otvaraju nove poslovne prilike za nove tržišne aktere.
- Iako usvajanje ovog propisa ima potencijal za značajno smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta i ubrzanje digitalizacije, njegova primjena neće biti bez izazova. Povećana administrativna opterećenja i potencijalne poslovne barijere mogu usporiti njegovu implementaciju i usporiti preduzeća prema opreznom pristupu. Propis utiče na povećanje konkurentnosti, s obzirom da predstavlja trend u svijetu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava jednokratno niti tokom određenog vremenskog perioda iz budžeta Crne Gore.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Finansijska sredstva nisu potrebna za tekuću godinu.
- Donošenjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Prihodi za budžet Crne Gore se ostvaruju na osnovu Zakona o privrednim društvima.
- Pri izradi propisa korišćenja je metodologija koja se oslanja na stručnu procjenu Direkcije za široko pojasni internet iz odgovarajućih oblasti koji su na osnovu svog znanja, iskustava i ekspertize procijenili finansijske izdatke/prihode za pojedinačne mjere posebnih ciljeva i/ili pripadajuće aktivnosti.
- Precizan iznos finansijskih sredstava u ovom momentu nije moguće procijeniti.
- Na predlog zakona nijesu dobijene sugestije Ministarstva finansija. Ova Analiza procjene uticaja se radi za potrebe interesornog usaglašavanja, kada se očekuju primjedbe i sugestije Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
  - **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
  - **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**
- Da. U cilju usaglašavanja sa EU regulatornim okvirom - Uredba (EU) 2024/1309 Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2024. godine o mjerama za smanjenje troškova postavljanja gigabitnih elektronskih komunikacionih mreža, izmjeni Uredbe (EU) 2015/2120 i stavljanju van snage Direktive 2014/61/EU (Akt o gigabitnoj infrastrukturi). Predstavnicima Ministarstva učestvovali su na Višekorisničkoj radionici u vezi implementacije akta o gigabitnoj infrastrukturi u Briselu 19. i 20. juna 2025. godine. Posredstvom GIZ-a angažovan je konsultant koji je pružio podršku u usaglašavanju predmetnog zakona sa pomenutim Aktom o gigabitnoj infrastrukturi.
  - Ministarstvo ekonomskog razvoja raspisalo je Javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti povodom pripreme predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, strukovnim udruženjima, političkim

strankama, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovana javnost) da se uključe u postupak pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina i dostave svoje inicijative, prijedloge, sugestije i komentare u pisanom i elektronskom obliku Ministarstvu ekonomskog razvoja, kojom prilikom nije bilo predloga niti sugestija.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa
- Nadležni organi će postupiti u skladu sa odredbama ovog propisa
- Glavni indikatori za uspješnu realizaciju ovog propisa prema kojima se može mjeriti ispunjenje ciljeva su postizanje potpune usklađenosti sa EU regulativom, procenat stanovništva pokrivenog elektronskim komunikacionim mreža veoma velikog kapaciteta smanjenje troškova i vremena potrebnog za postavljanje infrastrukture, te povećanja dostupnosti usluga u ruralnim područjima. Takođe, pratiće se smanjenje administrativnih prepreka, učinkovitost digitalnih platformi za izdavanje dozvola, te ulaganja za razvoj mreža, kreiranje novih internet usluga, kao i kvalitet internet usluge koja se pruža
- Nadležno ministarstvo i nezavisni regulatorni organ će biti zaduženi za monitoring, kao i evaluaciju primjene propisa

Podgorica, 20.02.2026. godine

MINISTAR

Nik Gjelošhaj

